

**AZ ÉLELMISZERTERMELÉS
GAZDÁLKODÓ SZERVEZETEINEK
PÉNZÜGYI HELYZETE
2006**

**Budapest
2007**

Kiadja:

az Agrárgazdasági Kutató Intézet

Főigazgató:

Udovecz Gábor

Szerkesztőbizottság:

Bognár Imre, Dorgai László, Kamarásné Hegedűs Nóra (titkár), Kapronczai István,
Kertész Róbert, Keszthelyi Szilárd, Kovács Gábor, Popp József,
Udovecz Gábor

Készült:

a Vidékfejlesztési Igazgatóság
Pénzügypolitikai Osztályán

Szerző:

Lámfalusi Ibolya

Közreműködött:

Székelyné Raál Éva

Opponensek:

Szerdahelyi Péter

Stummer Ildikó

Tartalomjegyzék

Bevezetés	5
Az adatbázisra és a módszertani kérdésekre vonatkozó megjegyzések.....	7
1. A mezőgazdaság, vadgazdálkodás és a halászat területén működő szervezetek pénzügyi helyzete	9
1.1. A kettős könyvvitelt vezető vállalkozások gazdálkodása	9
1.1.1. Eszközök és források	9
1.1.2. Bevételek és ráfordítások alakulása	10
1.1.3. Jövedelem, jövedelmezőség.....	11
1.2. Az egyszeres könyvvitelt vezető vállalkozások gazdálkodása	12
2. Az élelmiszerek, italok és dohánytermékek gyártásában működő szervezetek pénzügyi helyzete	15
2.1. A kettős könyvvitelt vezető vállalkozások gazdálkodása	15
2.1.1. Eszközök és források	15
2.1.2. Bevételek és ráfordítások alakulása	16
2.1.3. Jövedelem, jövedelmezőség.....	17
2.2. Az egyszeres könyvvitelt vezető vállalkozások gazdálkodása	18
Mellékletek	19

Bevezetés

Az összeállítás célja az élelmiszertermelésben, azaz a mezőgazdasági, vadgazdálkodási, és halászati ágazatban, valamint az élelmiszereket, ital és dohánytermékeket gyártó ágazatban működő gazdasági szervezetek 2006. évi gazdálkodásának bemutatása.

Az elemzés a vállalkozások adóbevallásaiból az APEH által összeállított gyorsjelentés alapján készült, amely az egyszeres és a kettős könyvvitelt vezető vállalkozások pénzügyi helyzetét egyaránt tartalmazza, bár eltérő részletességgel. A kiadvány elemzése elsősorban a kettős könyvvezetést végző vállalkozások adataira támaszkodik a következők miatt:

- A számviteli törvény módosítása következtében 2004. január 1-től jelentősen szűkült azoknak a gazdálkodó szervezeteknek a köre, amelyek egyszeres könyvvitelt vezethetnek, így számuk ma már nem jelentős. A mezőgazdaságban az egyszeres könyvvitelt vezető gazdálkodó szervezetek aránya 2006-ban mindössze 4,6 százalék volt. Ennél lényegesen kisebb volt a kibocsátásból (nettó árbevétel) való részesedésük nem érte el a 0,2 százalékot. Az élelmiszeriparban – csakúgy, mint 2005-ben – 2006-ban is mindössze 1 vállalkozás vezetett egyszeres könyvvitelt.
- Az APEH gyorsjelentés a 2004. évtől kezdődően az egyszeres könyvvitelt vezető vállalkozások adatainak – a korábbi évekhez képest – csak egy szűkebb körét tartalmazza. Emiatt, illetve a számvitel eltérő részletessége miatt a kettős és egyszeres könyvvezetést végzőknek csak néhány adata lenne összesíthető, s ez jelentősen leszűkítené az elemzési lehetőségeket.

Nem terjed ki továbbá az elemzés az egyszerűsített vállalkozási adó (EVA) szerint adózó egyszeres és kettős könyvvezetést végző vállalkozások adataira sem. E gazdálkodói kör mellőzése egyébként érzékelhető torzítást eleve nem eredményezhet, hiszen a kibocsátásból való részesedésük egyik ágazat esetében sem éri el a 0,01 százalékot.

Bővült ugyanakkor a kiadvány a naptári évtől eltérő üzleti évet választó gazdasági szervezetek adataival. Az APEH összeállítás – 2007-ben először – a vállalkozások ezen körének 2004. és 2005. évi főbb adatait is tartalmazta. 2005-ben 12 mezőgazdaságban és 17 élelmiszeriparban tevékenykedő gazdasági szervezet készített a naptári évtől eltérő üzleti évre vonatkozóan bevallást. Ezen vállalkozások tevékenységének szöveges elemzésére nem térünk ki, mivel adataik az eltérő beszámolási időszak következtében a naptári év szerint adózó gazdasági szervezetekével nem vonhatók össze. A vállalkozások főbb mérleg- és eredményadatai a kiadvány végén a 12-14. mellékletben szerepelnek.

Az összeállítás első részében a mezőgazdasági, a második részében az élelmiszeripari ágazat eszköz- és forrásállománya, bevételei és kiadásai, továbbá eredményességére vonatkozó adatok kerülnek bemutatásra.

Az adatbázisra és a módszertani kérdésekre vonatkozó megjegyzések

Az APEH adatállományában csak az évvégén is működő, adóbevallást készítő társas vállalkozások adatai szerepelnek, évközben megszűnt, vagy átalakult gazdálkodó egységekre vonatkozó adatokat a gyorsjelentés nem tartalmaz. A jogutód teljesítményéről a működés megkezdésétől számítva csak részadatok állnak rendelkezésre.

Az összeállítás évről-évre elkészül, törekedve ezzel az információk folytonosságára. A kiadványban szereplő 2005. évi adatok az APEH folyamatos adatfrissítése következtében eltérhetnek (jellemzően el is térnek) a korábban 2006-ban már megjelent „Az élelmiszertermelés gazdálkodó szervezeteinek pénzügyi helyzete 2005” című összeállításban szereplőktől. Jelen összeállításban a 2005. évre vonatkozó adatok már véglegesek, miközben a 2006. évre vonatkozó adatok előzetesek.

A foglalkoztatottak száma szerinti csoportosításnál 0 fő olyan esetben szerepel, ha a vállalkozás nem közölt létszámadatot, vagy ha a munkát végzők az adott vállalkozással munkakapcsolatban lévő, más gazdálkodó szervezetnél vannak nyilvántartva.

Az uniós csatlakozással összefüggésben 2005. január 1-étől megváltozott a mikro-, kis- és középvállalkozások besorolási rendszere. A vállalkozások nagyságcsoportjainak új ismérvei a következők:

A vállalkozás nagysága	Összes foglalkoztatott száma	Éves nettó árbevétel vagy mérlegfőösszeg*
Mikro-vállalkozás	10 főnél kevesebb és	Árbevétel: legfeljebb 2 millió euró (0,53 milliárd forint), vagy
		Mérlegfőösszeg: legfeljebb 2 millió euró (0,53 milliárd forint)
Kis-vállalkozás	10-50 fő és	Árbevétel: legfeljebb 10 millió euró (2,64 milliárd forint), vagy
		Mérlegfőösszeg: legfeljebb 10 millió euró (2,64 milliárd forint)
Közép-vállalkozás	51-250 fő és	Árbevétel: legfeljebb 50 millió euró (13,2 milliárd forint), vagy
		Mérlegfőösszeg: legfeljebb 43 millió euró (11,36 milliárd forint)

* A forintban kifejezett értékhatárok a KSH által közölt 2006. évi árfolyamon, 264,27 Ft/euro-val kerültek kiszámításra.

Forrás: 2004. évi XXXIV. törvény a kis- és középvállalkozásokról, fejlesztésük támogatásáról.

1. A mezőgazdaság, vadgazdálkodás és a halászat területén működő szervezetek pénzügyi helyzete

1.1. A kettős könyvvitelt vezető vállalkozások gazdálkodása

A mezőgazdaság, vadgazdálkodás, halászat ágazatban tevékenykedő (továbbiakban mezőgazdaság) kettős könyvvezetést végző társas vállalkozások száma 2006-ban – a korábbi évek tendenciájával egyezően – tovább csökkent. Az előző évi 9810 gazdasági szervezethez képest 2006-ban már csak 9140 (670-nel kevesebb) vállalkozás működött az ágazatban.

A kettős könyvvitelt vezető mezőgazdasági vállalkozások a gazdasági szervezetek számát tekintve a **nemzetgazdaság egészében** tevékenykedőknek 3,29 százalékát adják. Hasonló nagyságrendű az ágazatnak az összes eszközállományból való részesedése, 3,01 százalék, ugyanakkor a nettó árbevétel tömegéből ennél kisebb, 2,03 százalékos részarányt képvisel (1. melléklet).

1.1.1. Eszközök és források

A mezőgazdasági vállalkozások **eszközállományának** bővülése 2006-ban lényegében megtorpant. A korábbi időszakot jellemző évi 6-13 százalékos növekedéssel szemben az eszközök értéke 2006-ban csak 1,6 százalékkal lett több (2. melléklet). A mindössze 24,4 milliárd forintos növekedés hátterében a befektetett eszközök 29,4, illetve az aktív időbeli elhatárolások 5,4 milliárd forintos gyarapodása áll, miközben a forgóeszközök állománya 10,5 milliárd forinttal csökkent. A befektetett eszközök értékének változásában a tárgyi eszközök mintegy 23 milliárd forintos (3,2 százalékos) bővülése játszotta a főszerepet, ami reálértéken – figyelembe véve a mezőgazdasági beruházások árszínvonalának 6,6 százalékos indexét – nem jelent állománynövekedést. A forgóeszközökön belül az állomány csökkenésével egyidejűleg némi szerkezeti átrendeződés történt a likvidebb elemek javára. A készletek állománya 7,5, a követeléseké 11,2 milliárd forinttal lett kevesebb, miközben az értékpapírok állománya 3,6 a pénzeszközöké 4,6 milliárd forinttal gyarapodott.

Pozitívként értékelendő, hogy a vállalkozások vagyontárgyainak mérsékelt ütemű gyarapodása teljes egészében saját **forrásból** finanszírozódott. A társas gazdaságok saját tőkéje 7,1 százalékkal (49,9 milliárd forinttal) nőtt, miközben kötelezettségeik 4,1 százalékkal (32,0 milliárd forinttal) mérséklődtek. Mindez nagyrészt a korábbi évek nyereségének köszönhető, amelynek egy részét a társas vállalkozások visszaforgatták, s kötelezettségeik csökkentésére használták fel. A saját tőkén belül a tárgyévi mérleg szerinti eredmény 18,7 milliárd forinttal haladta meg a 2005. évit, az előző évi eredmény pedig az eredménytartalékot növelte csaknem 32 milliárd forinttal, de több lett a tőketartalék 6,5 milliárd forinttal, valamint nőtték az egyéb tartalékok is 14,7 milliárd forinttal. Mindeközben a jegyzett tőke 23,4 milliárd forinttal mérséklődött, így a mobilabb tőkeelemek a saját tőkének már több mint kétharmadát tették ki. A kötelezettségeken belül a hosszú lejáratúak értéke – döntően a korábban Európa Terv Agrárhitel Program keretében felvett hitelek visszafizetéséből adódóan¹ – 30,2 milliárd forinttal csökkent, a rövid lejáratúak értéke pedig stagnált.

¹ Az Európa Terv Agrár-hitel Program keretében felvett hitelek állományából 2006-ban 45,2 milliárd forint került visszafizetésre.

A források összetételében bekövetkezett változások kedvezően módosították az ágazat tőkeszerkezetét. Az idegen források aránya az összes forráson belül az előző évi 51,3 százalékhoz képest 48,4 százalékra mérséklődött, vagyis csökkent az eladósodottság. Romlott ugyanakkor a likviditás, mivel a forgóeszközök csökkenése stagnáló rövid lejáratú kötelezettségek mellett következett be, így a mutató értéke 148,1-ről 145,4-re változott.

1.1.2. Bevételek és ráfordítások alakulása

A mezőgazdasági ágazat bevételei közül a nettó árbevétel emelkedett a legnagyobb mértékben, mintegy 57 milliárd forinttal, 5,3 százalékkal (3. melléklet). A forgalom bővülése a mezőgazdasági termékek árának emelkedéséből származott. Az ágazat termelőiár-színvonala 2006-ban több évi stagnálás után 10,6 százalékkal nőtt. Az áralakulás hátterében nagyrészt a növényi termékek árának – elsősorban a külpiazi kereslet-élénkülés hatására bekövetkezett – 18,0 százalékos emelkedése húzódik meg, de az élő állatok és állati termékek árszínvonala is meghaladta az előző évet 4 százalékkal. Az árváltozás a termelés mennyiségének visszaesését ellensúlyozta. A termelt termékek értékesítésének volumene 2006-ban 6,6 százalékkal csökkent, amely a kalászos gabona termelés (elsősorban kukorica, búza) gyengébb terméseredménye² és az állattenyésztés kibocsátásának stagnálása miatt következett be. A termelés mennyiségi visszaeséséből származó bevételecsökkenést ellentételezték – az árak mellett – a támogatások is. Az uniós források bővülése révén 4,5 milliárd forinttal (3,6 százalékkal) emelkedett a visszafizetési kötelezettség nélkül kapott támogatások összege, de az aktivált saját teljesítmények értéke is meghaladta az előző évet, 2,2 milliárd forinttal (4,3 százalékkal). Összességében az üzemi tevékenységek bevételei 68,6 milliárd forinttal (5,2 százalékkal) emelkedtek. E kedvező pozíciót tovább javította a pénzügyi műveletek bevételeinek 4,5, és a rendkívüli bevételeknek 23,8 milliárd forintos emelkedése. Utóbbi elsősorban a szövetkezeti üzletrészeknek a kibocsátó szövetkezetek által történő egyszeri, térítésmentes átvételének és közösségi alapba helyezésének tulajdonítható.³ **A bevételek így összesen 7,2 százalékkal (96,9 milliárd forinttal) bővültek.**

A ráfordítások a bevételeknél alacsonyabb ütemben, 5,6 százalékkal (73,1 milliárd forinttal) növekedtek. Az üzemi tevékenység ráfordításainak valamennyi összetevője emelkedést mutatott 2005-ről 2006-ra. Ezek közül az anyagjellegű ráfordítások és az értékcsökkenési leírás nőtt jelentősebben. Előbbi 50,7 milliárd forinttal (5,4 százalékkal), utóbbi 4,3 milliárd forinttal (5,6 százalékkal) lett több. A személyi jellegű ráfordítások értéke mindössze 2,2 százalékkal, 3,6 milliárd forinttal emelkedett, míg az egyéb ráfordításoké 2,9 milliárd forinttal (3,9 százalékkal). Végülis az üzemi tevékenység ráfordításai 61,5 milliárd forinttal (4,9 százalékkal) emelkedtek, amely – figyelembe véve a ráfordítások árszínvonalának 5,7 százalékos növekedését – azt jelzi, hogy a felhasznált ráfordítások volumene mérséklődött.

A termelői árak már említett 10,6 százalékos árszínvonal-emelkedése a ráfordításokét meghaladta. Vagyis az agráröllő zárult (mutatója 103,3 százalék volt), ami kedvezően befolyásolta a jövedelem alakulását. A pénzügyi műveletek ráfordításai mindössze 1 milliárd forinttal nőttek, aminek hátterében a kisebb kötelezettségállomány és alacsonyabb kamatlábak nyomán közel 10 százalékkal mérséklődő kamatráfordítások húzódnak meg. A rendkívüli ráfordítások 10,5 milliárd forintos bővülése nagyrészt a szövetkezeti üzletrészekkel kapcsolatos elszámolások eredménye.

² Előbbi, vagyis a korábbiakhoz képest alacsony termésátlag kapcsán mindenképp meg kell jegyezni, hogy ugyan a 2004. évi rekordterméshez viszonyítva a termelés színvonala mind 2005-ben, mind pedig 2006-ban visszaesést jelzett, de még így is meghaladta az átlagos színvonalat.

³ 2006. évi X. törvény a szövetkezetekről.

1.1.3. Jövedelem, jövedelmezőség

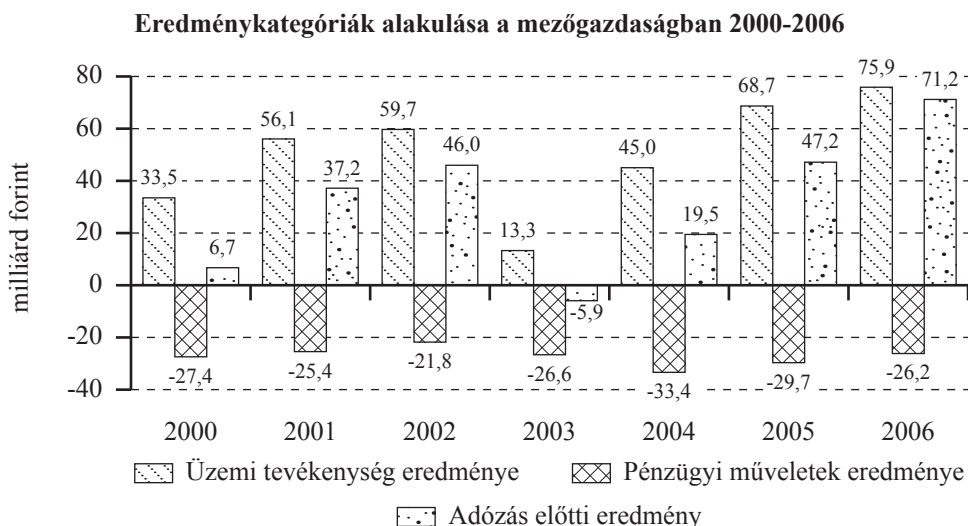
A kettős könyvvitelt vezető vállalkozások **2006-ban 75,9 milliárd forint üzemi tevékenységből származó jövedelmet realizáltak**, 7,2 milliárd forinttal többet, mint a 2005-ben (4. melléklet). Az eredménynövekedésben a már említett tényezők, vagyis a termelői árak kedvező alakulása és a ráfordítások mérsékelt ütemű növekedése játszott nagy szerepet. A nyereségesen gazdálkodók nyeresége 10,2 milliárd forinttal nőtt, miközben a veszteségesen gazdálkodók vesztesége is több lett 3,0 milliárd forinttal.

Az előző évhez hasonlóan 2006-ban is kedvezően változott a **pénzügyi tevékenység eredménye**, a veszteség 3,5 milliárd forinttal 26,2 milliárd forintra mérséklődött. Emögött a veszteségesen tevékenykedők veszteségének csökkenése, húzódik meg, miközben a nyereségesek jövedelme nem változott.

Számottevően, 13,3 milliárd forinttal 21,5 milliárd forintra nőtt a **rendkívüli eredmény**, amely elsősorban a szövetkezeti üzletrészek térítésmentes átvételének egyenlegét jelzi. A rendkívüli nyereség tömege 13,9 milliárd forinttal lett több, míg a veszteség nagysága 0,6 milliárd forinttal haladta meg az előző évit.

Vagyis 2006-ban az eredménykategóriák mindegyike kedvező irányba változott, aminek hatására a mezőgazdasági társas vállalkozások az adózás előtti eredmény tekintetében kiemelkedő teljesítményt értek el. **Az ágazati szereplők jövedelme 71,2 milliárd forintra⁴ nőtt, amely több mint másfélszerese a 2005. évinek**, de jelentősen meghaladta valamennyi korábbi időszak eredményét. Az emelkedő tendencia 2004 óta, vagyis az uniós csatlakozás éve óta töretlen (1. ábra).

1. ábra

Forrás: A kettős könyvvitelt vezető mezőgazdasági és élelmiszeripari szervezetek gazdálkodásának főbb adatai, 2000-2005, AKI, Budapest, 2007. APEH gyorsjelentés

⁴ Ez az összeg tartalmazza a szövetkezeti üzletrészekkel kapcsolatos műveletek eredményét is. Az adózás előtti eredmény a rendkívüli eredmény (13,3 milliárd forintos) növekményét figyelmen kívül hagyva 57,9 milliárd forintot ért volna el, amely így is számottevő, mintegy 23 százalékos növekedésnek felel meg.

Javult az ágazat eredményének vállalkozások közötti eloszlása. A nyereségesen gazdálkodók nyeresége 24,9 milliárd forinttal nőtt, miközben a veszteségesen tevékenykedők vesztesége alig változott, lényegében stagnált.

A mezőgazdasági ágazatban a társas vállalkozások 64,0 százaléka gazdálkodott nyereségesen, szemben az előző évi 58,6 százalékkal (5. melléklet). A nyereséges vállalkozások növekvő súlyát jól jelzi, hogy 2006-ban a forgalomnak már csaknem 90 százaléka, a saját tőkének pedig 92,3 százaléka a gazdaságok ezen köréhez kapcsolódott.

A mezőgazdasági gazdálkodó szervezetek létszám szerinti csoportosítása alapján az állapítható meg, hogy a vállalkozások zömét, mintegy 82 százalékát a 10 fő alatti gazdaságok adják. Ugyanakkor az is egyértelmű, hogy a teljesítmény éppen ezeknél a vállalkozásoknál alacsony. A nettó árbevétel, az adózás előtti eredmény, és a saját tőke közel 80 százaléka a vállalkozások fennmaradó 20 százalékához kapcsolható. Jellemző továbbá az is, hogy a foglalkoztatottak számának növekedésével csökken a külföldi tőke aránya, illetve hogy a kisebb létszámú vállalkozások jövedelmezőségi mutatói kedvezőbbek, mint a több főt foglalkoztatóké. Az árbevétel és saját tőke-arányos eredmény a 250 főnél nagyobb létszámú gazdasági szervezetek csoportjában a legalacsonyabb (6. melléklet).

A 2006. évi eredménynövekedés és a jövedelmezőség javulása valamennyi **gazdálkodási formát** érintette. Különösen számottevő növekedés volt tapasztalható a szövetkezeteknél, melyek csoportjában – a már hivatkozott szövetkezeti törvényi változás következtében – 2006-ban az adózás előtti eredmény több mint 20 százaléka realizálódott. E gazdaságok jövedelmezősége csaknem kétszerese volt az ágazati átlagnak. A szövetkezetek rendkívüli eredménye az egész ágazat nyereségességét kedvezően befolyásolta. Ugyanakkor az ágazat jövedelmezősége a szövetkezetek figyelmen kívül hagyásával is számottevő javulást jelez a 2005. évhez képest. Az adózás előtti eredmény 100 forint saját tőkére jutó értéke 8,36, az árbevételre jutó nagysága 5,57 forintot ért el az említett vállalkozási csoport nélkül, amelyek így is meghaladják a korábbi 4,38 és 6,74 forintot.

A **vállalkozások nagyságrendje szerinti csoportosításból** az állapítható meg, hogy a külföldi tőke aránya a méretkategóriák növekedésével konzekvensen csökken. Míg a mikro-vállalkozásoknál a jegyzett tőke 13,14 százaléka volt külföldi tulajdonban, addig az egyéb vállalkozásoknál kevesebb mint 0,5 százaléka. A mikro-és kisvállalkozások együtt a külföldi tőke csaknem 60 százalékát tudhatják magukénak.

A mezőgazdaság eredményessége a többi nemzetgazdasági ághoz viszonyítva is igen kedvező volt. A jövedelmezőségi mutatók alapján mind a 100 forint árbevételre, mind pedig a 100 forint összes ráfordításra jutó eredmény mutatója meghaladta a nemzetgazdasági átlagot, és a saját tőke arányos és eszközarányos jövedelmezőség is mind jobban megközelíti azt. Egyedül az ipari ágazatok mutatói jeleznek számottevő előnyt a mezőgazdasághoz képest (1. melléklet).

1.2. Az egyszeres könyvvitelt vezető vállalkozások gazdálkodása

Az egyszeres könyvvitelt vezető vállalkozások száma a mezőgazdaságban, 2006-ban 421 volt, 74-gyel (15 százalékkal) kevesebb, mint egy évvel korábban. E csoportot majdnem teljes egészében non-profit szervezetek és néhány egyéb gazdasági szervezet (pl.: erdőbirtokossági társulat, MRP szervezet, máshova nem sorolható jogi személyiség nélküli társaság)

alkotják. Ezen vállalkozások gazdasági szerepe (bevételek, ráfordítások, eredmény) – tevékenységük jellegéből adódóan – ágazati szempontból nem jelentős (1. táblázat).

1. táblázat

Az egyszerűsített könyvvitelt vezető mezőgazdasági vállalkozások főbb adatai

Megnevezés	2005	2006
	millió Ft	
Vállalkozások száma (db)	495	421
Bevételek és ráfordítások		
Bevételek összesen	3 606	2 020
Ráfordítások összesen	*	2 266
Eredmény		
Adózás előtti nyereség	189	107
veszteség	-343	-349
eredmény	-153	-242
Fizetendő adó	20	11
Adózás utáni nyereség	0	0
veszteség	-5	0
eredmény	-5	0

* nem áll rendelkezésre adat

2. Az élelmiszerek, italok és dohánytermékek gyártásában működő szervezetek pénzügyi helyzete

2.1. A kettős könyvvitelt vezető vállalkozások gazdálkodása

A mezőgazdasági ágazathoz hasonlóan az élelmiszereket, italokat és dohánytermékeket gyártó ágazatban (továbbiakban élelmiszeripar) működő társas vállalkozások száma is tovább csökkent. 2006-ban már csak 4135 gazdasági szereplő tevékenykedett az ágazatban, 188 vállalkozással kevesebb, mint az előző évben.

Az élelmiszeriparhoz a nemzetgazdaság összes vállalkozásának 1,49, az összes eszközállományának 3,49 százaléka, a nettó árbevétel 4,16 százaléka kapcsolódott. Ugyan az élelmiszeripari ágazat évek óta tartó hanyatlása a 2006-ban lezajlott folyamatok alapján megtorpanni látszik, a nemzetgazdasági súlyvesztése tovább folytatódott. 2004-hez képest – vagyis két év alatt – az ágazat teljesítményének részaránya több mint 1 százalékponttal 5,23 százalékról 4,16 százalékra csökkent (1. melléklet).

2.1.1. Eszközök és források

Az élelmiszeripar **eszközállománya 2006-ban az előző évi 1687,8 milliárd forintról 1785,1 milliárd forintra nőtt** (7. melléklet), ezzel megtört a 2003. óta tartó ágazati vagyonesztés. A forgóeszközök értéke mintegy 80 milliárd forinttal emelkedett, melynek több mint fele, 43,6 milliárd forint a követelések állományának növekedéséből származott, további 30,4 milliárd forint pedig a készletállomány gyarapodásából. Ez utóbbi így – a tavalyi visszaesést követően – ismét elérte, sőt meghaladta a 2004. évi szintet. Az értékpapírok értéke 4,6 milliárd forinttal lett több, míg a pénzeszközöké stagnált. Nemcsak a forgóeszközök, hanem a befektetett eszközök állománya is emelkedett. Az összesen 16,3 milliárd forintos növekedés mögött az uniós pályázati kifizetések nyomán bővülő tárgyeszköz-állomány 20,3 milliárd forintos gyarapodása és az immateriális javak 3,2 milliárd forintos mérséklődése húzódik meg, miközben a befektetett pénzügyi eszközök értéke alig változott.

Az eszközállomány – összesen 97,2 milliárd forintos bővülése – ugyanakkor nagyrészt nem saját tőkéből, hanem idegen tőkéből valósult meg. A kötelezettségek értéke 76,2 milliárd forinttal haladta meg az előző évit, miközben a saját tőke csak 11,2 milliárd forinttal. Ráadásul a kötelezettségek növekményének kétharmada, 44,4 milliárd forint a működéshez szükséges rövid lejáratú tartozások felhalmozásából eredt, s csak 25,7 milliárd forint kapcsolódott hosszú távú (beruházási, fejlesztési) célokhoz.

A saját tőkén belül – az előző évi erőteljes visszaesés után – 2006-ban nőtt a jegyzett tőke 13,4 milliárd forinttal miközben csökkent az eredménytartalék 6,7 és az egyéb tartalékok 12,6 milliárd forinttal. A saját tőkét növelte a tárgyévi mérleg szerinti eredmény amely az előző évi 1,7 milliárd forintos veszteséggel szemben 2006-ban 14,6 milliárd forint nyereség volt.

A jegyzett tőke összege növekedett, de ezen belül a külföldi tulajdonban lévő tőke-állomány aránya csökkent, 2006-ban már csak 47,11 százalékot ért el. A külföldi tulajdon belföldi társasági tulajdonba került át, amely így 33,0 százalékot ért el (2. táblázat).

**Az élelmiszeripari vállalkozások jegyzett tőkéje,
és annak tulajdonosi szerkezete**

Évek	Jegyzett tőke (millió forint)	Külföldi részesedés aránya (%)	Belföldi társasági tulajdon aránya (%)	Belföldi magán- tulajdon aránya (%)
2000	354 363	62,73	22,91	10,06
2001	354 129	50,55	24,00	11,98
2002	364 592	61,01	22,16	11,54
2003	363 952	56,28	28,17	12,10
2004	350 579	50,30	33,45	12,81
2005	281 823	49,29	29,11	17,61
2006	295 244	47,11	33,00	16,20

Forrás: A kettős könyvvitelt vezető mezőgazdasági és élelmiszeripari szervezetek gazdálkodásának főbb adatai, 2000-2005, AKI, Budapest, 2007., APEH gyorsjelentés

A források szerkezetében bekövetkezett változások révén nőtt az összes kötelezettség eszközállományhoz viszonyított aránya, vagyis romlott az eladósodottsági mutató. Javult ugyanakkor a likviditási helyzet az élelmiszeriparban. A forgóeszközök értéke a 2006-ban 1,23-szorosa volt a rövid lejáratú kötelezettségeknek szemben a korábbi 1,19-cel, de még így is jelentősen elmarad a kívánatostól.

2.1.2. Bevételek és ráfordítások alakulása

A mezőgazdaságot jellemző tendenciákkal egyezően a bevételek emelkedésének üteme az élelmiszeriparban is meghaladta a ráfordításokét. Előbbiek 74,8 milliárd forintos (3,1 százalékos) gyarapodásával szemben az utóbbiak 67,8 milliárd forintos (2,8 százalékos) növekedése áll (8. melléklet).

Az élelmiszeripari szakágazatok összesen 2316,1 milliárd forint árbevételének több mint egyötöde az exportpiacokról származott. Az összes forgalom 32,9 milliárd forinttal haladta meg az előző évit, amelyen belül az export-árbevétel 37,2 milliárd forinttal nőtt. Vagyis a forgalom-emelkedés teljes egészében az exportértékesítésből származott, sőt részint még az egyre erősödő importverseny miatti belföldi kereslet-visszaesést is ellentételezte. Az árbevétel-növekedés döntően a 2,4 százalékos ágazati áremelkedésnek tulajdonítható, miközben a termelés volumenindexe kevesebb, mint 1 százalékkal nőtt, lényegében nem változott. Az előző évi drasztikus visszaesés után nagy arányban, több mint hatszorosára (27,9 milliárd forinttal) emelkedett az aktivált saját teljesítmények értéke, amely így ismét megközelítette a 2005. előtti szintet. A bevételek növekedéséhez az egyéb bevételek is hozzájárultak, amelynek összege 10,6 milliárd forinttal lett több. A pénzügyi műveletek bevételei 10,7 milliárd forinttal nőttek, míg a rendkívüli bevételek 7,4 milliárd forinttal csökkentek. Így a bevételek összességében 74,8 milliárd forinttal haladták meg a korábbit.

Az üzemi tevékenység **ráfordításai** közül az anyagi jellegű ráfordítások 38,0, az egyéb ráfordítások 13,8 milliárd forinttal nőttek, miközben az értékcsökkenési leírás összege nem változott, a személyi jellegű ráfordítások pedig 1,5 milliárd forinttal mérséklődtek. **Az üzemi**

tevékenység ráfordításai 50,2 milliárd forinttal (2,2 százalék) emelkedtek. A pénzügyi műveletek ráfordításai 20,6 milliárd forinttal haladták meg az egy évvel korábbit, míg a rendkívüli ráfordítások 3,0 milliárd forinttal elmaradtak attól.

2.1.3. Jövedelem, jövedelmezőség

A ráfordításoknak a bevételeket meghaladó mértékű emelkedésének hatására az ágazat jövedelme kis mértékben nőtt. **Az üzemi tevékenység 67,3 milliárd forintos nyereséggel zárt**, ami 46,0 százalékos növekedést jelentett az előző évhez képest (9. melléklet). Kedvezőbben alakult a jövedelemtömeg eloszlása is, a nyereséges vállalkozások eredménye 17,2 milliárd forinttal nőtt, míg a veszteségeseké 4,0 milliárd forinttal javult.

A pénzügyi tevékenység eredménye romlott. A veszteségesen gazdálkodók az előző évhez viszonyítva 6,1 milliárd forinttal több veszteséget halmoztak fel. A nyereséges vállalkozások pénzügyi eredménye mindössze 5,3 milliárd forint lett, ami 3,8 milliárd forintos csökkenést jelent. Együttesen 9,9 milliárd forinttal romlott a pénzügyi műveletek eredménye, az előző évi 18,8 milliárd forintos veszteség 2006-ban 28,7 milliárd forintra nőtt.

Kedvezőtlen irányba változott **a rendkívüli tevékenység eredménye is.** A 2006. évi 7,5 milliárd forintos nyereség 4,4 milliárd forinttal maradt el a 2005. évitől. A rendkívüli műveleteket nyereségesen zárók eredménye 1,3 milliárd forinttal 13,2 milliárd forintra csökkent, miközben a veszteségesek 3,0 milliárd forinttal 5,7 milliárd forintra növelték veszteségüket.

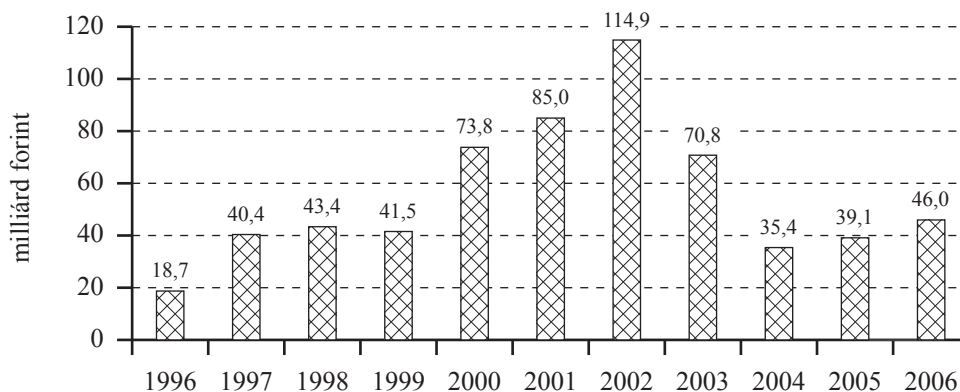
Az élelmiszeripari ágazatban folytatódott a tavalyi évben megindult jövedelem-növekedés (2. ábra), a 2006. évi **46,0 milliárd forintos adózás előtti eredmény 6,8 milliárd forinttal volt több az egy évvel korábinál.** Az ágazat jövedelmének változása mögött a nyereséges vállalkozások eredményének 10,3 milliárd forintos emelkedése, illetve a veszteséges vállalkozások veszteségének 3,5 milliárd forintos növekedése áll. Figyelemre méltó, hogy a nagyobb jövedelemtömeg mellett kisebb adófizetési kötelezettsége keletkezett az élelmiszeripari vállalkozásoknak, azaz a nagyobb nyereségtömeg ellenére az átlagos adókulcs 2006-ban két százalékponttal alacsonyabb volt, mint 2005-ben.

Az ágazati jövedelem „jobb területét” jelzi, hogy a nyereséges vállalkozások száma 30-cal nőtt, miközben a veszteségeseké 177-tel csökkent. Így az ágazati szereplőknek már 60 százaléka tartozik a „jól működő” vállalkozások csoportjába (10. melléklet, 11. melléklet).

A jövedelmezőség területén egyedül a 250 főnél többet foglalkoztató vállalkozások mutatója haladta meg az ágazati átlagot. Érdeklődésre tarthat számot, hogy a külföldi tőke aránya ebben a kategóriában a legmagasabb 65,76 százalék, a belföldi tulajdon pedig a legalacsonyabb mindössze 3,96 százalék. A többi vállalkozási csoport mindegyike alacsonyabb jövedelmezőséget produkált, sőt a 2-9 fő létszámú ágazati szereplők tevékenysége veszteséges volt.

A külföldi tőke kivonulása 2006-ban elsősorban a kisebb, 0, illetve 1 főt foglalkoztató vállalkozásokat érintette, a 250 főnél nagyobb, illetve a 10-49 fő közötti létszámú gazdasági szervezeteket nem. Ez utóbbiak körében mintegy 2 százalékkal nőtt a külföldi tulajdon aránya.

Adózás előtti eredmény az élelmiszeriparban (1996-2005)

Forrás: A kettős könyvvitelt vezető mezőgazdasági és élelmiszeripari szervezetek gazdálkodásának főbb adatai, 1996-2002, 2000-2005, AKI, Budapest, 2004., 2007. APEH gyorsjelentés

Az élelmiszeriparban a kft a legelterjedtebb **társasági forma**, a vállalkozások csaknem 70 százaléka ebben a formában tevékenykedik. Ez a csoport bonyolította a forgalom több mint 60 százalékát, miközben a jegyzett tőke legnagyobb része nem ehhez a körhöz, hanem a részvénytársaságokhoz tartozik. A jövedelmezőség tekintetében 2006-ban a betéti társaságok bizonyultak kiemelkedőnek, saját tőkére vetített adózás előtti eredményük 28,14 százalék volt, ami több mint négyszerese az ágazati átlagnak⁵.

A **tulajdoni forma szerinti** csoportosításból az derül ki, hogy a nettó árbevétel az előző évhez viszonyítva egyedül a 100 százalékban külföldi tulajdonban lévő gazdasági szervezeteknél nőtt (mintegy 100 milliárd forinttal), mindenhol máshol csökkent, vagy stagnált. Az adózás előtti eredmény csaknem fele is ezen vállalkozásoknál realizálódott, további 39 százaléka pedig a többségében (50 százalék feletti) külföldi tulajdonú szereplőknél, miközben a belföldi tulajdonban lévők veszteségesen tevékenykedtek.

Míg a mezőgazdaság jövedelmezőségi mutatói a többi nemzetgazdasági ághoz viszonyítva igen kedvezőek voltak, addig az élelmiszeriparban messze lemaradtak. Utóbbinál a 100 forint árbevételre jutó adózás előtti eredmény 1,98 forint volt, a nemzetgazdasági átlagnak (4,99 forint) kevesebb mint kétötöde.

2.2. Az egyszeres könyvvitelt vezető vállalkozások gazdálkodása

Az élelmiszeriparban 2005-ben és 2006-ban már csak 1 vállalkozás (MRP szervezet) vezetett egyszeres könyvvitelt, amelynek adózás előtti eredménye mintegy 1 milliárd forint volt.

⁵ A kiugró jövedelmezőségi mutató mögött egy – méretét tekintve nagy – betéti társaság tevékenységének megszűnése áll. A jövedelem jelentős része a vállalkozás vagyontárgyainak 2006. évi kedvező értékesítéséből származott. Ezt az is jelzi, hogy a betéti társaságok csoportjában az üzemi tevékenység ráfordítás-arányos jövedelmezősége nem volt kiugró (3,20 százalék volt), vagyis a magas jövedelmezőség nem az alaptevékenység, hanem a rendkívüli műveletek eredménye.

MELLÉKLETEK

Mellékletek jegyzéke

A gazdasági ágak vállalkozásainak főbb összehasonlító pénzügyi adatai 2006-ban, folyó áron (kettős könyvelést vezetőik).....	22
A kettős könyvelést vezető vállalkozások eszközei, forrásai Mezőgazdaság, vadgazdálkodás, halászat	23
A kettős könyvelést vezető vállalkozások bevételei és ráfordításai, folyó áron Mezőgazdaság, vadgazdálkodás, halászat	24
A kettős könyvelést vezető vállalkozások eredménye a mezőgazdaság, vadgazdálkodás és halászat ágazatban	25
A mezőgazdaság, vadgazdálkodás és halászat gazdálkodó szervezeteinek főbb pénzügyi adatai néhány jellemző szerint 2006-ban, folyó áron (kettős könyvelést vezetőik).....	26
A mezőgazdaság, vadgazdálkodás és halászat gazdálkodó szervezeteinek főbb pénzügyi adatai néhány jellemző szerint 2006-ban, folyó áron (kettős könyvelést vezetőik).....	27
A kettős könyvelést vezető vállalkozások eszközei, forrásai Élelmiszerek, italok, dohánytermékek gyártása.....	28
A kettős könyvelést vezető vállalkozások bevételei és ráfordításai (folyó áron) Élelmiszerek, italok, dohánytermékek gyártása.....	29
A kettős könyvelést vezető vállalkozások eredménye Élelmiszerek, italok, dohánytermékek gyártása.....	30
Az élelmiszereket, italokat és dohánytermékeket gyártó gazdálkodó szervezetek főbb pénzügyi adatai néhány jellemző szerint 2006-ban, folyó áron (kettős könyvelést vezetőik)	31
Az élelmiszereket, italokat és dohánytermékeket gyártó gazdálkodó szervezetek főbb pénzügyi adatai néhány jellemző szerint 2006-ban, folyó áron (kettős könyvelést vezetőik) (folytatás).....	32
Az eltérő üzleti évet választó, kettős könyvelést vezető vállalkozások eszközei, forrásai a mezőgazdaság, vadgazdálkodás és halászat, valamint az élelmiszer, ital és dohánytermékeket gyártó ágazatban	33
Az eltérő üzleti évet választó, kettős könyvelést vezető vállalkozások bevételei, ráfordításai a mezőgazdaság, vadgazdálkodás és halászat, valamint az élelmiszer, ital és dohánytermékeket gyártó ágazatban	34
Az eltérő üzleti évet választó, kettős könyvelést vezető vállalkozások eredménye a mezőgazdaság, vadgazdálkodás és halászat, valamint az élelmiszer, ital és dohánytermékeket gyártó ágazatban	35

A gazdasági ágak vállalkozásainak főbb összehasonlító pénzügyi adatai 2006-ban, folyó áron (kettős könyvelést vezetőik)

Megnevezés	Mezőgazdaság, vadgazdálkodás és halászat	Erdőgazdálkodás	Élelmiszerek, italok és dohánytermékek gyártása	Egyéb ipar	Egyéb	Összes	
					gazdasági tevékenység		
Gazdálkodó szervezetek							
Száma	9 140	1 597	4 135	32 312	230 647	277 831	
Ebből a nyereségek aránya, %	64,0	55,7	60,9	66,3	60,0	60,8	
Eszközállomány és idegen forrása							
Eszközállomány, millió Ft	1 541 808	104 053	1 785 076	16 227 384	31 550 182	51 208 503	
Kötelezettségek az eszközállomány %-ában	48,4	24,0	56,5	39,8	59,3	52,7	
Bevételek, ráfordítások, millió Ft							
Nettó árbevétel	1 132 682	81 309	2 316 131	20 178 860	31 997 447	55 706 429	
Ráfordítások összesen	1 367 561	91 773	2 460 898	20 603 605	34 381 703	58 905 540	
Ebből: üzemi tevékenység ráfordításai	1 309 775	90 541	2 381 137	19 735 172	32 531 414	56 048 039	
bankköltségek és fizetett kamatok	36 389	756	35 692	164 577	547 286	784 700	
Bankköltség és fizetett kamatok az összes ráfordítás százalékában	2,7	0,8	1,5	0,8	1,6	1,3	
Az eredmény, millió Ft							
Adózás előtti nyereség	93 407	4 008	100 820	1 552 462	1 963 205	3 713 903	
veszteség	-22 214	-681	-54 865	-128 811	-726 877	-933 447	
eredmény	71 194	3 328	45 955	1 423 651	1 236 328	2 780 455	
Üzemi tevékenység nyeresége	96 984	3 485	111 465	1 353 601	1 614 410	3 179 946	
vesztesége	-21 108	-785	-44 169	-191 055	-680 782	-937 899	
eredménye	75 877	2 700	67 296	1 162 546	933 628	2 242 047	
100 Ft veszteségre jutó nyereség, Ft							
Az adózás előtti eredményből	420,49	588,77	183,76	1 205,23	270,09	397,87	
Az üzemi tevékenység eredményéből	459,48	443,86	252,36	708,49	237,14	339,05	
100 Ft-ra jutó adózás előtti eredmény, Ft							
Az árbevételre	számítva	6,29	4,09	1,98	7,06	3,86	4,99
Az összes ráfordításra		5,21	3,63	1,87	6,91	3,60	4,72
Az saját tőkére		9,50	4,67	6,63	16,28	10,97	12,92
Az összes eszközértékre		4,62	3,20	2,57	8,77	3,92	5,43

**A kettős könyvelést vezető vállalkozások eszközei, forrásai
Mezőgazdaság, vadgazdálkodás, halászat**

Megnevezés	2005	2006	2005. évi a 2004. évi	2006. évi a 2005. évi
	millió Ft		% -ában	
Vállalkozások száma				
Összesen	9 810	9 140	95,3	93,2
Eszközállomány folyó áron, millió Ft				
Befektetett eszközök	780 676	810 109	105,9	103,8
Ebből: immateriális javak	9 275	8 806	95,6	94,9
tárgyi eszközök	719 307	742 563	105,9	103,2
befektetett pénzügyi eszközök	52 094	58 740	108,5	112,8
Forgóeszközök	715 284	704 752	104,5	98,5
Ebből: készletek	306 410	298 867	97,7	97,5
követelések	295 804	284 575	110,9	96,2
értékpapírok	12 829	16 428	98,0	128,1
pénzeszközök	100 241	104 882	109,7	104,6
Aktív időbeli elhatárolások	21 483	26 947	102,1	125,4
Eszközök összesen	1 517 444	1 541 808	105,2	101,6
Az eszközállomány forrásai folyó áron, millió Ft				
Saját tőke	699 794	749 706	105,7	107,1
Ebből: jegyzett tőke	269 439	246 017	96,7	91,3
jegyzett, de be nem fizetett tőke	-1 803	-217	118,8	12,1
tőketartalék	160 768	167 291	104,3	104,1
eredménytartalék	113 621	145 470	110,4	128,0
egyéb tartalékok	123 442	138 134	103,5	111,9
mérleg szerinti eredmény	34 327	53 011	373,8	154,4
Céltartalékok	1 779	2 394	130,0	134,6
Hosszú lejáratú kötelezettségek	279 309	249 120	92,3	89,2
Hátrasorolt kötelezettségek	16 705	12 996	114,4	77,8
Rövid lejáratú kötelezettségek	482 824	484 727	112,5	100,4
Összes kötelezettség	778 838	746 842	104,4	95,9
Passzív időbeni elhatárolások	37 035	42 866	110,3	115,7
Források összesen	1 517 444	1 541 808	105,2	101,6
Kötelezettségek az eszközök százalékában	51,3	48,4	99,3	94,4
Likviditási mutató*	148,1	145,4	92,9	98,1

* Forgóeszközök a rövid lejáratú kötelezettségek százalékában.

A kettős könyvelést vezető vállalkozások bevételei és ráfordításai, folyó áron
Mezőgazdaság, vadgazdálkodás, halászat

Megnevezés	2005	2006	2005. évi a 2004. évi	2006. évi a 2005. évi
	millió Ft		% -ában	
Bevételek				
Nettó árbevétel	1 075 655	1 132 682	102,7	105,3
Ebből: export árbevétel	85 066	90 828	132,0	106,8
Egyéb bevételek	190 597	199 926	121,3	104,9
Ebből: visszafizetési kötelezettség nélkül kapott támogatás	124 763	129 301	131,5	103,6
Aktivált saját teljesítmény	51 574	53 796	57,2	104,3
Üzemi tevékenység bevételei	1 317 825	1 386 404	101,9	105,2
Pénzügyi művelek bevételei	12 758	17 291	74,9	135,5
Ebből: kamatbevételek	5 667	6 333	70,6	111,7
kapott osztalék, részesedés	2 332	1 691	100,7	72,5
Rendkívüli bevételek	12 015	35 840	82,3	298,3
Bevételek összesen	1 342 598	1 439 534	101,3	107,2
Ráfordítások				
Anyagjellegű ráfordítások	933 442	984 162	100,1	105,4
Ebből: anyagköltség	479 866	497 083	94,3	103,6
eladott áruk beszerzési értéke	254 255	282 701	107,4	111,2
Személyi jellegű ráfordítások	163 674	167 228	99,3	102,2
Ebből: bérköltség	107 423	109 965	99,2	102,4
egyéb személyi jellegű kifizetés	15 923	17 486	104,4	109,8
bérjárulékok	40 328	39 777	97,6	98,6
Értékcsökkenési leírás	76 530	80 824	104,4	105,6
Egyéb ráfordítások	74 629	77 560	96,7	103,9
Ebből: adójellegű ráfordítások	9 468	8 487	94,4	89,6
Üzemi tevékenység ráfordításai	1 248 275	1 309 775	100,1	104,9
Pénzügyi művelek ráfordításai	42 413	43 440	83,4	102,4
Ebből: kamat, kamatjellegű ráfordítások	35 391	32 061	77,9	90,6
Rendkívüli ráfordítások	3 794	14 346	55,1	378,1
Ráfordítások összesen	1 294 483	1 367 561	99,2	105,6

**A kettős könyvelést vezető vállalkozások eredménye a mezőgazdaság,
vadgazdálkodás és halászat ágazatban**

Megnevezés	2005	2006	Eredmény- javulás (+) romlás (-)	2005. évi a 2004. évi	2006. évi a 2005. évi %-ában
	millió Ft			%ában	
Üzemi tevékenység					
nyeresége	86 766	96 984	10 218	117,3	111,8
vesztesége	-18 087	-21 108	-3 021	62,5	116,7
eredménye	68 679	75 877	7 197	151,2	110,5
Pénzügyi műveletek					
nyeresége	3 052	2 944	-108	64,7	96,5
vesztesége	-32 717	-29 104	3 613	84,8	89,0
eredménye	-29 665	-26 160	3 504	87,7	88,2
Szokásos vállalkozási eredmény	39 015	49 716	10 702	332,5	127,4
Rendkívüli					
nyereség	10 130	24 014	13 884	93,7	237,1
veszteség	-1 919	-2 526	-607	62,8	131,6
eredmény	8 211	21 488	13 277	105,3	261,7
Adózás előtti					
nyereség	68 548	93 407	24 859	126,9	136,3
veszteség	-21 397	-22 214	-817	60,8	103,8
eredmény	47 151	71 194	24 042	241,7	151,0
Fizetendő adó	5 994	7 290	1 296	140,6	121,6
Adózás utáni					
nyereség	62 578	86 167	23 589	125,7	137,7
veszteség	-21 421	-22 263	-842	60,9	103,9
eredmény	41 157	63 904	22 747	269,5	155,3
Mérleg szerinti					
nyereség	55 585	75 105	19 519	128,1	135,1
veszteség	-21 259	-22 094	-835	61,0	103,9
eredmény	34 327	53 011	18 684	373,8	154,4

**A mezőgazdaság, vadgazdálkodás és halászat gazdálkodó
szervezeteinek főbb pénzügyi adatai néhány jellemző szerint
2006-ban, folyó áron (kettős könyvelést vezetőik)**

Megnevezés	Vállalkozások száma	Értékesítés nettó árbevétele	Adózás előtti			Saját tőke	
			nyereség	veszteség	eredmény		
millió Ft							
Az adózás előtti eredmény jellege szerint							
Nyereséges	5 853	1 007 456	93 407	-	93 407	691 534	
Veszteséges	2 892	123 584	-	-22 214	-22 214	57 155	
0 eredményű	395	1 642	-	-	0	1 017	
Összesen	9 140	1 132 682	93 407	-22 214	71 194	749 706	
A foglalkoztatottak száma szerint							
0	fő közötti létszám	2 519	40 655	6 233	-2 068	4 165	23 223
1		2 135	40 471	3 654	-2 097	1 557	20 342
2-9		2 823	176 693	16 921	-4 691	12 230	103 190
10-49		1 250	350 096	32 491	-5 697	26 794	239 699
50-249		392	429 317	30 978	-6 317	24 661	301 524
250 fő és nagyobb	21	95 451	3 130	-1 343	1 787	61 728	
Összesen	9 140	1 132 682	93 407	-22 214	71 194	749 706	
Gazdálkodási forma szerint							
Kft.	5 124	654 058	49 796	-15 865	33 931	384 235	
Rt.	276	279 906	20 241	-2 300	17 941	247 248	
Szövetkezet	993	145 874	18 478	-2 204	16 274	92 884	
Bt.	2 515	45 020	4 159	-1 523	2 636	20 343	
Non profit szervezet	101	653	79	-104	-25	0	
Egyéb	131	7 171	655	-218	437	4 995	
Összesen	9 140	1 132 682	93 407	-22 214	71 194	749 706	
A vállalkozás nagysága szerint							
Mikro vállalkozások	7 409	240 043	25 484	-8 601	16 883	140 926	
Kisvállalkozások	1 217	333 761	30 746	-5 646	25 100	230 353	
Középvállalkozások	373	402 477	28 766	-6 252	22 514	288 976	
Egyéb vállalkozások	141	156 401	8 412	-1 714	6 697	89 450	
Összesen	9 140	1 132 682	93 407	-22 214	71 194	749 706	

**A mezőgazdaság, vadgazdálkodás és halászat gazdálkodó
szervezeteinek főbb pénzügyi adatai néhány jellemző szerint
2006-ban, folyó áron (kettős könyvelést vezetőik)**

Megnevezés	Jegyzett tőke millió Ft	Ebből		Árbevétel	Saját tőke	Üzemi tevékenység ráfordítás arányos eredménye, %	
		belföldi magán	külföldi				
		tulajdon aránya, %		arányos adózás előtti eredmény, %			
Az adózás előtti eredmény jellege szerint							
Nyereséges	202 697	52,41	8,31	9,27	13,51	8,15	
Veszteséges	42 167	45,78	15,30	-17,97	-38,87	-9,92	
0 eredményű	1 153	80,50	5,58	0,00	0,00	-1,66	
Összesen	246 017	51,40	9,49	6,29	9,50	5,79	
A foglalkoztatottak száma szerint							
0	fő közötti létszám	16 091	47,09	12,99	10,24	17,93	4,93
1		9 805	58,76	11,30	3,85	7,65	2,43
2-9		24 598	66,27	12,92	6,92	11,85	5,79
10-49		63 148	54,64	11,90	7,65	11,18	7,10
50-249		97 972	58,64	9,65	5,74	8,18	5,85
250 fő és nagyobb	34 402	14,10	0,00	1,87	2,89	2,69	
Összesen	246 017	51,40	9,49	6,29	9,50	5,79	
Gazdálkodási forma szerint							
Kft.	94 122	53,81	17,16	5,19	8,83	5,85	
Rt.	109 425	46,61	3,62	6,41	7,26	6,87	
Szövetkezet	35 046	64,49	0,27	11,16	17,52	3,87	
Bt.	5 502	36,55	56,97	5,85	12,96	5,06	
Non profit szervezet	0	*	*	-3,83	*	*	
Egyéb	1 921	9,83	0,07	6,10	8,76	3,54	
Összesen	246 017	51,40	9,49	6,29	9,50	5,79	
A vállalkozás nagysága szerint							
Mikro vállalkozások	48 484	60,60	13,14	7,03	11,98	5,09	
Kisvállalkozások	60 641	56,32	12,23	7,52	10,90	6,90	
Középvállalkozások	92 457	61,92	10,17	5,59	7,79	5,57	
Egyéb vállalkozások	44 435	12,77	0,34	4,28	7,49	5,10	
Összesen	246 017	51,40	9,49	6,29	9,50	5,79	

* Az adat nem értelmezhető.

A kettős könyvelést vezető vállalkozások eszközei, forrásai
Élelmiszerek, italok, dohánytermékek gyártása

Megnevezés	2005	2006	2005. évi a 2004. évi	2006. évi a 2005. évi
	millió Ft		% -ában	
Vállalkozások száma				
Összesen	4 323	4 135	98,2	95,7
Eszközállomány folyó áron, millió Ft				
Befektetett eszközök	818 686	834 947	102,1	102,0
Ebből: immateriális javak	71 625	68 437	101,5	95,6
tárgyi eszközök	689 028	709 317	104,3	102,9
befektetett pénzügyi eszközök	58 033	57 193	82,1	98,6
Forgóeszközök	854 697	934 693	92,4	109,4
Ebből: készletek	313 620	344 041	90,1	109,7
követelések	448 450	492 062	99,6	109,7
értékpapírok	18 284	22 846	69,3	124,9
pénzeszközök	74 343	75 745	74,2	101,9
Aktív időbeli elhatárolások	14 450	15 436	88,7	106,8
Eszközök összesen	1 687 832	1 785 076	96,8	105,8
Az eszközállomány forrásai folyó áron, millió Ft				
Saját tőke	681 725	692 951	99,9	101,6
Ebből: jegyzett tőke	281 823	295 244	78,8	104,8
jegyzett, de be nem fizetett tőke	-289	-457	38,7	157,9
tőketartalék	67 476	68 459	86,5	101,5
eredménytartalék	205 602	198 924	123,7	96,8
egyéb tartalékok	128 832	116 190	119,8	90,2
mérleg szerinti eredmény	-1 720	14 591	*	*
Céltartalékok	11 794	11 981	103,2	101,6
Hosszú lejáratú kötelezettségek	203 574	229 235	106,2	112,6
Hátrasorolt kötelezettségek	13 723	19 872	42,0	144,8
Rövid lejáratú kötelezettségek	715 392	759 777	93,0	106,2
Összes kötelezettségek	932 690	1 008 884	93,9	108,2
Passzív időbeli elhatárolások	61 623	71 260	110,2	115,6
Források összesen	1 687 832	1 785 076	96,8	105,8
Kötelezettségek az eszközök százalékában	55,3	56,5	97,0	102,3
Likviditási mutató	119,5	123,0	99,4	103,0

* Az adat nem értelmezhető.

** Forgóeszközök a rövid lejáratú kötelezettségek százalékában

A kettős könyvelést vezető vállalkozások bevételei és ráfordításai (folyó áron)
Élelmiszerek, italok, dohánytermékek gyártása

Megnevezés	2005	2006	2005. évi a 2004. évi	2006. évi a 2005. évi
	millió Ft		% -ában	
Bevételek				
Nettó árbevétel	2 283 238	2 316 131	97,3	101,4
Ebből: export árbevétel	449 705	486 878	104,3	108,3
Egyéb bevételek	88 924	99 523	105,3	111,9
Ebből: visszafizetési kötelezettség nélkül kapott támogatás	8 114	9 701	60,1	119,6
Aktivált saját teljesítmény	4 866	32 779	12,8	673,6
Üzemi tevékenység bevételei	2 377 028	2 448 433	96,4	103,0
Pénzügyi művelek bevételei	31 449	42 158	60,8	134,1
Ebből: kamatbevételek	7 311	8 611	65,1	117,8
kapott osztalék részesedés	7 101	2 859	165,4	40,3
Rendkívüli bevételek	23 787	16 428	137,5	69,1
Bevételek összesen	2 432 264	2 507 019	95,9	103,1
Ráfordítások				
Anyagjellegű ráfordítások	1 734 984	1 772 972	94,6	102,2
Ebből: anyagköltség	1 096 742	1 136 414	94,1	103,6
eladott áruk beszerzési értéke	279 215	276 879	93,2	99,2
Személyi jellegű ráfordítások	244 018	242 496	99,2	99,4
Ebből: bérköltség	160 412	159 922	99,4	99,7
egyéb személyi jellegű kifizetés	24 360	25 457	99,8	104,5
bérjárulékok	59 245	57 117	98,5	96,4
Értéksökkenési leírás	81 517	81 434	91,2	99,9
Egyéb ráfordítások	270 423	284 235	103,9	105,1
Ebből: adójellegű ráfordítások	131 304	147 983	95,4	112,7
Üzemi tevékenység ráfordításai	2 330 942	2 381 137	92,9	102,2
Pénzügyi művelek ráfordításai	50 207	70 810	69,0	141,0
Ebből: kamat, kamatjellegű ráfordítások	28 586	31 852	77,7	111,4
Rendkívüli ráfordítások	11 948	8 951	134,8	74,9
Ráfordítások összesen	2 393 097	2 460 898	95,2	102,8

**A kettős könyvelést vezető vállalkozások eredménye
Élelmiszerek, italok, dohánytermékek gyártása**

Megnevezés	2005	2006	Eredmény- javulás (+) romlás (-)	2005. évi a 2004. évi	2006. évi a 2005. évi %-ában
	millió Ft			% -ában	
Üzemi tevékenység					
nyeresége	94 235	111 465	17 230	99,3	118,3
vesztesége	-48 149	-44 169	3 980	82,8	91,7
eredménye	46 086	67 296	21 210	125,1	146,0
Pénzügyi műveletek					
nyeresége	9 147	5 345	-3 802	57,6	58,4
vesztesége	-27 905	-33 998	-6 092	75,6	121,8
eredménye	-18 758	-28 652	-9 894	88,9	152,7
Szokásos vállalkozási eredmény	27 328	38 644	11 316	174,3	141,4
Rendkívüli					
nyereség	14 548	13 211	-1 337	114,1	90,8
veszteség	-2 708	-5 734	-3 026	65,0	211,7
eredmény	11 839	7 477	-4 362	139,7	63,2
Adózás előtti					
nyereség	90 507	100 820	10 313	94,4	111,4
veszteség	-51 394	-54 865	-3 471	71,7	106,8
eredmény	39 113	45 955	6 842	163,5	117,5
Fizetendő adó	9 307	8 090	-1 217	87,4	86,9
Adózás utáni					
nyereség	81 211	92 863	11 653	95,3	114,3
veszteség	-51 405	-54 994	-3 590	71,8	107,0
eredmény	29 806	37 869	8 063	227,1	127,1
Mérleg szerinti					
nyereség	49 683	70 540	20 857	108,3	142,0
veszteség	-51 402	-55 949	-4 547	71,7	108,8
eredmény	-1 720	14 591	16 310	-	*

* Az adat nem értelmezhető.

**Az élelmiszereket, italokat és dohánytermékeket gyártó gazdálkodó szervezetek
főbb pénzügyi adatai néhány jellemző szerint 2006-ban, folyó áron
(kettős könyvelést vezetőik)**

Megnevezés	Vállalkozások száma	Értékesítés nettó árbevétele	Adózás előtti			Saját tőke	
			nyereség	veszteség	eredmény		
millió Ft							
Az adózás előtti eredmény jellege szerint							
Nyereséges	2 520	1 799 175	100 820	-	100 820	586 926	
Veszteséges	1 436	512 683	-	-54 865	-54 865	103 698	
0 eredményű	179	4 273	-	-	0	2 327	
Összesen	4 135	2 316 131	100 820	-54 865	45 955	692 951	
A foglalkoztatottak száma szerint							
0	fő közötti létszám	767	18 330	977	-829	148	16 736
1		674	9 685	733	-647	86	5 839
2-9		1 312	78 414	4 295	-6 461	-2 167	37 237
10-49		996	288 357	11 941	-7 316	4 625	93 503
50-249		316	629 355	28 668	-18 577	10 090	195 659
250 fő és nagyobb	70	1 291 991	54 206	-21 034	33 172	343 978	
Összesen	4 135	2 316 131	100 820	-54 865	45 955	692 951	
Gazdálkodási forma szerint							
Kft.	2 867	1 409 345	59 510	-25 591	33 919	369 430	
Rt.	161	855 832	38 017	-28 072	9 946	309 897	
Szövetkezet	78	18 798	810	-297	513	7 382	
Bt.	948	28 075	2 342	-755	1 588	5 641	
Non profit szervezet	-	-	-	-	-	-	
Egyéb	81	4 081	141	-151	-10	602	
Összesen	4 135	2 316 131	100 820	-54 865	45 955	692 951	
A vállalkozás nagysága szerint							
Mikro vállalkozások	2 733	82 836	4 997	-4 895	102	41 600	
Kisvállalkozások	985	274 827	11 385	-7 208	4 177	89 042	
Középvállalkozások	313	590 466	19 458	-13 957	5 501	173 160	
Egyéb vállalkozások	104	1 368 002	64 979	-28 805	36 175	389 150	
Összesen	4 135	2 316 131	100 820	-54 865	45 955	692 951	
A tulajdon formája szerint							
100%-ban külföldi tulajdon	214	806 868	33 331	-11 088	22 243	205 423	
100%-ban belföldi tulajdon	3 772	1 017 331	31 739	-36 276	-4 538	314 205	
50% feletti külföldi tulajdon	79	359 898	23 186	-5 076	18 111	122 999	
25-50% közötti külföldi tulajdon	45	82 449	11 458	-201	11 257	30 918	
25% alatti külföldi tulajdon	25	49 586	1 106	-2 224	-1 119	19 407	
Összesen	4 135	2 316 131	100 820	-54 865	45 955	692 951	

**Az élelmiszereket, italokat és dohánytermékeket gyártó gazdálkodó szervezetek
főbb pénzügyi adatai néhány jellemző szerint 2006-ban, folyó áron
(kettős könyvelést vezető) (folytatás)**

Megnevezés	Jegyzett tőke millió Ft	Ebből		Árbevétel	Saját tőke	Üzemi tevékenység ráfordítás arányos eredménye, %
		belföldi magán	külföldi			
		tulajdon aránya, %		arányos adózás előtti eredmény, %		
Az adózás előtti eredmény jellege szerint						
Nyeréséges	171 447	19,17	53,27	5,60	17,18	6,01
Veszteséges	121 632	11,87	39,23	-10,70	-52,91	-6,93
0 eredményű	2 165	23,69	1,55	0,00	0,00	0,98
Összesen	295 244	16,20	47,11	1,98	6,63	2,83
A foglalkoztatottak száma szerint						
0	10 106	24,61	4,71	0,81	0,89	2,93
1	3 963	63,91	15,42	0,89	1,47	-1,73
2-9	30 755	24,07	15,07	-2,76	-5,82	0,22
10-49	39 912	37,25	37,97	1,60	4,95	1,61
50-249	65 519	22,57	34,90	1,60	5,16	3,34
250 fő és nagyobb	144 989	3,96	65,76	2,57	9,64	3,05
Összesen	295 244	16,20	47,11	1,98	6,63	2,83
Gazdálkodási forma szerint						
Kft.	137 683	21,04	51,49	2,41	9,18	2,86
Rt.	152 117	11,03	43,13	1,16	3,21	2,78
Szövetkezet	1 800	71,66	0,00	2,73	6,95	2,21
Bt.	3 451	21,89	75,01	5,65	28,14	3,20
Non profit szervezet	-	-	-	-	-	-
Egyéb	193	19,79	1,38	-0,25	-1,70	1,76
Összesen	295 244	16,20	47,11	1,98	6,63	2,83
A vállalkozás nagysága szerint						
Mikro vállalkozások	25 208	49,04	17,89	0,12	0,25	-0,40
Kisvállalkozások	38 621	38,26	37,30	1,52	4,69	1,49
Középvállalkozások	56 936	25,97	35,80	0,93	3,18	2,02
Egyéb vállalkozások	174 479	3,38	57,19	2,64	9,30	3,66
Összesen	295 244	16,20	47,11	1,98	6,63	2,83
A tulajdon formája szerint						
100%-ban külföldi tulajdon	91 556	0,00	100,00	2,76	10,83	2,98
100%-ban belföldi tulajdon	137 318	32,26	0,00	-0,45	-1,44	1,19
50% feletti külföldi tulajdon	43 612	1,55	96,12	5,03	14,72	5,25
25-50% közötti külföldi tul.	7 892	14,77	44,74	13,65	36,41	15,70
25% alatti külföldi tulajdon	14 866	11,29	13,99	-2,26	-5,76	-1,10
Összesen	295 244	16,20	47,11	1,98	6,63	2,83

12. melléklet

Az eltérő üzleti évet választó, kettős könyvelést vezető vállalkozások eszközei, forrásai a mezőgazdaság, vadgazdálkodás és halászat, valamint az élelmiszer, ital és dohánytermékeket gyártó ágazatban

Megnevezés	Mezőgazdaság			Élelmiszeripar		
	2004	2005	2005. évi a 2004. évi %-ában	2004	2005	2005. évi a 2004. évi %-ában
	millió Ft			millió Ft		
Vállalkozások száma						
Összesen	12	12	100,0	13	17	130,8
Eszközállomány folyó áron, millió Ft						
Befektetett eszközök	3 044	2 673	87,8	50 752	49 848	98,2
Ebből: immateriális javak	15	46	309,3	8 783	2 242	25,5
tárgyi eszközök	2 563	2 210	86,2	37 882	44 407	117,2
befektetett pénzügyi eszközök	467	417	89,4	4 087	3 199	78,3
Forgóeszközök	6 403	4 329	67,6	107 658	94 836	88,1
Ebből: készletek	2 472	1 970	79,7	30 176	35 233	116,8
követelések	3 791	1 982	52,3	76 297	53 212	69,7
értékpapírok	0	0	-	8	1 121	13 228,2
pénzeszközök	140	377	269,8	1 177	5 271	447,9
Aktív időbeli elhatárolások	123	32	26,1	2 490	2 881	115,7
Eszközök összesen	9 570	7 034	73,5	160 901	147 566	91,7
Az eszközállomány forrásai folyó áron, millió Ft						
Saját tőke	3 888	3 378	86,9	109 767	75 756	69,0
Ebből: jegyzett tőke	2 256	2 312	102,5	78 469	34 011	43,3
jegyzett, de be nem fizetett tőke	0	0	-	0	0	-
tőketartalék	238	437	183,7	9 582	7 315	76,3
eredménytartalék	1 170	502	42,9	19 080	27 278	143,0
egyéb tartalékok	569	102	18,0	1 035	1 517	146,6
mérleg szerinti eredmény	-344	25	-7,1	1 601	5 634	351,9
Céltartalékok	91	94	103,4	667	1 503	225,2
Hosszú lejáratú kötelezettségek	2 943	1 185	40,3	1 178	2 249	191,0
Hátrasorolt kötelezettségek	0	0	-	0	0	-
Rövid lejáratú kötelezettségek	2 501	2 285	91,4	46 645	64 335	137,9
Összes kötelezettségek	5 445	3 470	63,7	47 823	66 584	139,2
Passzív időbeli elhatárolások	147	93	62,8	2 644	3 723	140,8
Források összesen	9 570	7 034	73,5	160 901	147 566	91,7
Kötelezettségek az eszközök %-ában	56,9	49,3	86,7	29,7	45,1	151,8
Likviditási mutató *	256,0	189,5	74,0	230,8	147,4	63,9

* Forgóeszközök a rövid lejáratú kötelezettségek százalékában

**Az eltérő üzleti évet választó, kettős könyvelést vezető vállalkozások
bevételei, ráfordításai a mezőgazdaság, vadgazdálkodás és halászat,
valamint az élelmiszer, ital és dohánytermékeket gyártó ágazatban**

Megnevezés	Mezőgazdaság			Élelmiszeripar		
	2004	2005	2005. évi a 2004. évi %-ában	2004	2005	2005. évi a 2004. évi %-ában
	millió Ft			millió Ft		
Bevételek						
Nettó árbevétel	5 093	5 352	105,1	117 443	183 898	156,6
Ebből: export árbevétel	2 612	2 503	95,8	15 758	26 776	169,9
Egyéb bevételek	259	192	74,2	3 055	5 769	188,8
Ebből: visszafizetési kötelezettség nélkül kapott támogatás	175	43	24,3	37	947	2 578,0
Aktivált saját teljesítmény	-307	297	-96,9	6 561	-8 685	-132,4
Üzemi tevékenység bevételei	5 046	5 842	115,8	127 059	180 981	142,4
Pénzügyi művelek bevételei	229	234	101,9	21 120	2 088	9,9
Ebből: kamatbevételek	204	50	24,5	5 530	889	16,1
kapott osztalék részesedés	0	0	-	14 630	528	3,6
Rendkívüli bevételek	36	9	25,3	493	584	118,6
Bevételek összesen	5 312	6 085	114,6	148 672	183 653	123,5
Ráfordítások						
Anyagjellegű ráfordítások	3 910	4 006	102,5	89 061	127 157	142,8
Ebből: anyagköltség	2 130	1 774	83,3	62 331	78 196	125,5
eladott áruk beszerzési értéke	768	1 476	192,1	9 081	13 797	151,9
Személyi jellegű ráfordítások	690	693	100,3	12 554	15 904	126,7
Ebből: bérköltség	438	444	101,5	8 099	10 041	124,0
egyéb személyi jellegű kifizetés	82	78	94,6	1 419	2 104	148,3
bérfizetések	171	171	100,1	3 036	3 760	123,8
Értékcsökkenési leírás	252	262	104,2	7 043	6 473	91,9
Egyéb ráfordítások	433	272	62,8	15 352	17 346	113,0
Ebből: adójellegű ráfordítások	81	40	49,0	10 418	12 014	115,3
Üzemi tevékenység ráfordításai	5 285	5 233	99,0	124 011	166 881	134,6
Pénzügyi művelek ráfordításai	316	471	149,0	10 383	3 586	34,5
Ebből: kamat, kamatjellegű ráfordítások	273	138	50,4	1 517	2 083	137,3
Rendkívüli ráfordítások	34	11	33,0	89	277	310,2
Ráfordítások összesen	5 635	5 715	101,4	134 483	170 744	127,0

14. melléklet

**Az eltérő üzleti évet választó, kettős könyvelést vezető vállalkozások
eredménye a mezőgazdaság, vadgazdálkodás és halászat, valamint
az élelmiszer, ital és dohánytermékeket gyártó ágazatban**

Megnevezés	Mezőgazdaság			Élelmiszeripar		
	2004	2005	Eredmény- javulás (+) romlás (-)	2004	2005	Eredmény- javulás (+) romlás (-)
	millió Ft					
Üzemi tevékenység						
nyeresége	199	610	411	5 036	14 449	9 413
vesztesége	-437	-1	437	-1 987	-349	1 638
eredménye	-239	609	848	3 049	14 101	11 052
Pénzügyi műveletek						
nyeresége	97	2	-94	11 861	895	-10 966
vesztesége	-183	-239	-56	-1 124	-2 393	-1 269
eredménye	-87	-237	-150	10 737	-1 498	-12 235
Szokásos vállalkozási eredmény	-325	372	697	13 786	12 602	-1 183
Rendkívüli						
nyereség	35	8	-27	469	447	-22
veszteség	-33	-10	23	-66	-141	-75
eredmény	2	-2	-4	403	307	-97
Adózás előtti						
nyereség	116	454	337	14 706	14 029	-678
veszteség	-440	-84	356	-517	-1 120	-602
eredmény	-323	370	693	14 189	12 909	-1 280
Fizetendő adó	21	54	33	633	1 989	1 355
Adózás utáni						
nyereség	95	399	304	14 073	12 040	-2 033
veszteség	-440	0	440	-517	0	517
eredmény	-344	316	660	13 555	10 920	-2 635
Mérleg szerinti						
nyereség	95	109	13	2 118	6 754	4 636
veszteség	-440	-84	356	-517	-1 120	-602
eredmény	-344	25	369	1 601	5 634	4 033